

MBA'ER ZONDER DROOMBAAAN

Minder plek voor management in financiële sector

Hadden MBA'ers gewoonlijk al een prachtbaan in het vooruitzicht voor hun diploma-uitreiking. Nu moet de laatste lichting hard werken om iets te vinden. Vacatures zijn er wel, maar geen droombanen.

tekst **Florentine van Lookeren Campagne** fotografie **Duco de Vries**

Sinds vorige week maandag werkt consultant Maudy Keulemans (30) in een statig kantoor aan de Maliebaan in Utrecht, met flexplekken, levensgrote kunstwerken en een Nespresso-apparaat. Het is even wat anders dan het managen van een ziekenhuis in Tanzania. Dat was ook precies de bedoeling. Keulemans wilde haar leven een andere wending geven. Daarvoor deed zij een MBA aan de Rotterdam School of Management (RSM).

Haar is het gelukt, maar een maand voor de diploma-uitreiking heeft nog

maar een derde van de klas van Keulemans een baan gevonden. Stonden bedrijven vroeger in de rij voor deze ambitieuze en hardwerkende studenten, nu moeten de MBA'ers vechten om een baan.

Stefan Booy (33), een Nederlander, moest dertig brieven schrijven voordat hij aan de slag kon bij het online-taalcursussenbedrijf Myngle.com.

Dan Diojdescu (35), uit Roemenië, schrijft vandaag zijn één-en-zeventigste sollicitatiebrief. 'Eerst zoek je bedrijven die jou nodig zouden kunnen hebben. Dan ga je informatie verzamelen. Dan stel je je sollicitatie op. Dan ga je wachten. Dan word je ongeduldig. Dan beginnen de PFO's binnen te komen.' De *Please Fuck Offs* – MBA-jargon voor afwijzingsbrieven.

Diojdescu wil na enkele jaren in Parijs aan de slag in Nederland. Hij spreekt vloeiend Frans, Engels, Spaans en Roemeens, maar geen Nederlands en

dat werkt nu in zijn nadeel. En hij wil het liefst bij een bank werken. Het enige wat hem niet uitmaakt, is zijn salaris. Hij wil gewoon zo snel mogelijk aan de slag. 'Een MBA is een jaar lang durende verjaardag met iedere dag nieuwe cadeautjes, en ik kan niet wachten om met al die cadeautjes te gaan spelen. Op dit moment zijn er in

de banken mensen bezig een totaal nieuwe manier van bankieren te ontwerpen. Daar wil ik bij zijn.'

MBA'ers kennen normaal gesproken geen problemen, alleen uitdagingen, maar sinds oktober 2008 is de wereld niet meer normaal. 'De sfeer op de campus is negatief', geeft vooraanstaande business school HEC Paris aan in de *Financial Times*. De Amerikaanse MBA-opleiding MIT Sloan organiseert binnenkort de lezing 'Vind een goede baan in moeilijke tijden'. De scholen maken zich zorgen, want hun plaats op de internationale ranglijstjes

van business schools wordt mede bepaald door hoe snel de studenten na hun afstuderen een baan hebben.

Bij het Zwitserse IMD sprak directeur admissions en career services Katty Ooms Suter vorig voorjaar al met de studenten die de financiële sector in wilden. Zouden zij daar niet nog eens over nadenken? Vanaf oktober verdwenen ook de aanbiedingen voor banen buiten de financiële sector. Bedrijven die al twee gesprekken met studenten hadden gehad, trokken zich opeens terug. 'Sorry, vacaturestop'.

Had in 2007 nog 92 procent van de studenten van IMD bij het afstuderen een baan, nu is

dat 80 procent. Een maand na afstuderen zit de *class of 2009* op 90 procent. Ooms belt nu alle bedrijven af waar de school contacten mee heeft om te vragen of zij vacatures hebben. 'Dat blijven we doen tot al onze studenten een baan hebben. Het gaat langzaam, maar iedere dag hebben we er wel eentje.'

Ook RSM neemt uitzonderlijke maatregelen. In januari stuurde de school een mail naar al haar alumni met het verzoek, vacatures door te sturen: 'Het hoeven geen vaste banen te zijn. De huidige lichting afstudeerders heeft ook interesse in interim, tijdelijk of

project werk.'

De mail was een initiatief van twee Amerikaanse studenten. Zij vonden dat RSM te weinig gebruikmaakte van het alumninetwerk, iets wat een Ne-

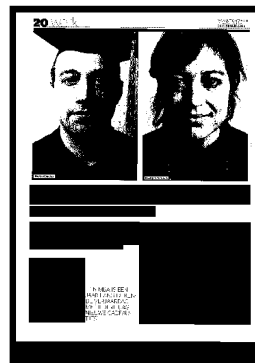
derlandse alumna onderschrijft. RSM sluit aan bij de Europese traditie van grondig theoretisch onderwijs, zeggen de Amerikaanse studenten. De Amerikaanse scholen zien niet de kennis maar de baan als doel van de opleiding. Zij betrekken hun *graduates* daarom nadrukkelijk bij de school.

Via een internationaal netwerk van MBA-studenten hoorden de Amerikanen, dat Harvard zijn studenten adviseerde iedere baan die zij konden krijgen aan te nemen. 'Als zelfs Harvard dat zegt, dan hoeven wij ons nergens meer voor te schamen', redeneerden ze. Ze vroegen een gesprek aan met de school. Kon die het alumninetwerk niet inschakelen?

De school organiseerde al extra gesprekken met de studenten en hulp met hun sollicitaties. Er kwam een ex-

tra persoon in dienst om de contacten met bedrijven uit te breiden. En op 9 januari ging de mail naar alle alumni de deur uit. Er kwamen meer dan honderd reacties op. De helft van de driehonderd vacatures die RSM heeft verzameld voor haar studenten, komt nu van alumni.

Driehonderd vacatures en toch geen baan – hoe kan dat? Traditioneel gaan MBA-studenten naar de financiële sector, de consultancy en marketing en salesfuncties. De financiële sector is ingestort en de consultancies werkten vooral in opdracht van de financiële instellingen. Hoewel sommige nog wel zeggen te werven, zijn de ge-

luiden die de studenten van hun netwerk horen anders. De grote consultancies hebben een officieuze vacaturestop.

Marketing en sales blijven over. De multinationals lijden het meeste onder de wereldwijde recessie en staan niet te trappelen om mensen. De beste kansen voor de RSM-studenten liggen nu bij de kleine bedrijfjes, en daar doet zich een heel ander probleem voor, want wat is eigenlijk een MBA?

De studenten vertellen onthutst over recruiters die denken dat een MBA een hbo-opleiding is. Dat is absoluut niet zo, zeggen ze. Zij studeren – tegen hoge kosten – een jaar lang onder enorme tijdsdruk, ze verleggen hun grenzen en bouwen een waardevol netwerk op. Zij zijn bij uitstek opgeleid om onder moeilijke omstandigheden nieuwe activiteiten voor een bedrijf te ontplooiën. Is dat niet net wat bedrijven nu nodig hebben?

Maar hun imago werkt tegen hen – duur en veeleisend. Werving- en se-

lectiebureau Robert Half vindt het bemiddelen van MBA-studenten niet altijd even makkelijk. Ze komen in de slotfase van de salarisonderhandelingen nog eens met die enorme studieschuld op tafel en verwachten dat het bedrijf die overneemt. Daarbij zijn MBA'ers generalisten. Bedrijven hebben momenteel vooral behoefte aan technici, merken ze bij Robert Half.

Alles bij elkaar opgeteld betekent het dat de Amerikaan Michael Backes nog steeds thuis op de bank zit. Een beetje veeleisend is Backes (31) wel: hij wil bij een venture capitalist werken en wel bij een vriendelijke venture capitalist, eentje die de startende bedrijven waarin hij investeert niet uitmelkt maar echt verder helpt.

Michael netwerkt zich sinds de start van zijn MBA een slag in de ronde.

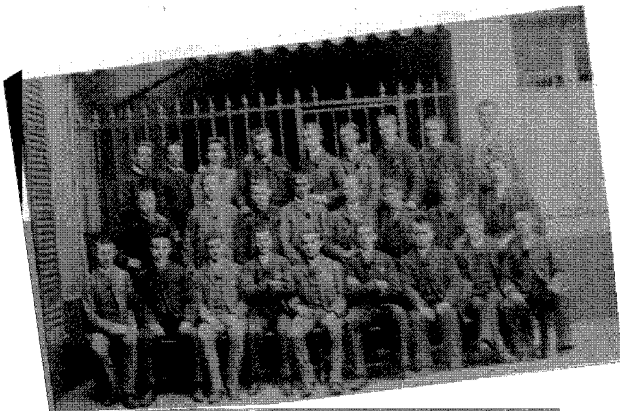
Hij is zelfs met kerst niet naar huis gegaan om te kunnen blijven solliciteren. Aan uitnodigingen geen gebrek, maar hij krijgt altijd hetzelfde te horen: 'We kunnen nu niemand aannemen, maar u bent van harte welkom om te komen werken voor één van de start-ups waarin we investeren.' Dat wil Backes niet. Daar komt hij vandaan. 'Als ik naar een start-up zou gaan, zou ik altijd denken: als ik nog een paar weken langer had doorgezocht, had ik nu misschien mijn

ideale baan.'

Dat is het punt: de *class of 2009* kan wel een baan krijgen, en heeft ook aanbiedingen, zegt Jessica Austin, maar dat zijn geen droombanen. RSM is er trots op dat hun studenten voor hun droombaan blijven gaan, maar die droom remt de studenten nu af. Een carrière is in de wereld van de business schools een krukje met drie pootjes: het land waar je werkt, je functie en de industrie. MBA'ers willen minimaal één, liefst twee en soms zelfs drie van die pootjes vervangen. Dat is nu niet meer voor iedere student weggelegd.

Maudy Keulemans slaagde er wel in twee pootjes te verplaatsen, ze veranderde van land én van functie, maar zij stelde haar verwachtingen voor haar salaris bij. Het goede aan de crisis is dat je leert waarderen wat je hebt, zegt ze. 'MBA'ers moeten met beide benen op de grond komen. Je moet nu gewoon even een baan vinden, en daar heb je echt veel te bieden, maar je bent niet meer koning. Even geen geblaat.'

FLORENTINE.VAN.LOOKEREN.CAMPAGNE@INTERMEDIAIR.NL

Klasje van 1887

■ Oudste business school ter wereld. ESCP-EAP (1819) École supérieure de Commerce de Paris - Ecole européenne des affaires

Titels

- **MBA:** Master of Business Administration. Doen als je vijf tot zeven jaar werkervaring hebt
- **EMBA:** Executive Master of Business Administration. Doen als je leidinggevende ervaring hebt.
- **MSc:** Master of Science in Management. Doen als je een Bachelor of een Master in een willekeurige studierichting hebt.

Salaris afgestudeerden

RSM Erasmus Universiteit	Nyenrode Business University	TIASImbas Business School
€ 82.751	€ 79.281	€ 71.378
104% meer dan voor MSA	89% meer dan voor MBA	105% meer dan voor MBA

Kosten:

- Een jaar studeren aan Harvard Business School kost inclusief kost en inwoning en boeken € 61.720. Een jaar RSM kost inclusief kost en inwoning en boeken: € 50.880. De tweejarige deeltijd avond-MBA van de NCOI kost € 16.829, zonder kost en inwoning, maar inclusief € 200 voor het studiemateriaal en € 389 voor koffie en thee.

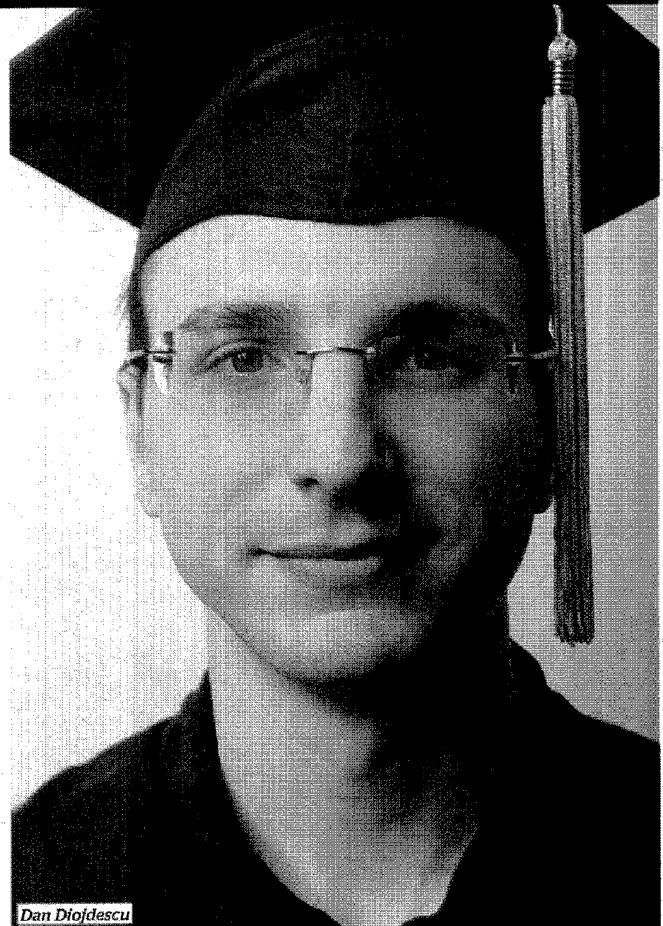
Michael Backes

Maudy Keulemans

Stefan Booy

Dan Djojdescu

